

SPIS TREŚCI

List adwentowy 2015	1
Jubileusz 90. urodzin	
ks. Zdzisława Trandy	2
Ekumeniczna świeca wigilijna	3
Kwesta na cmentarzu	3
Evangelické spotkania kobiet	4
Zaprosili nas	5
Musicae Varietates	5
Jesienne Ogólne Zgromadzenie Zboru ...	5
Doktor teologii	6
Synod	6
Chrzest	6
Prośba o wsparcie	6
Ekumenia	6
Loteria diakonijna	7
Koncerty	7
Harmonogram nabożeństw w okresie świętecznym	9
Krótko	10
Z działalności PTE	11
Wykopalska na Muranowie	11
Co, gdzie, kiedy	11
Wspominamy	12
W radiu	14
W telewizji	14
Wydawnictwa do nabycia	15

INFORMACJE STAŁE

Parafia Ewangelicko-Reformowana w Warszawie
00-145 Warszawa, al. Solidarności 76a;
kancelaria jest czynna w godz. 9⁰⁰-15⁰⁰ (pn, wt, czw, pt),
11⁰⁰-17⁰⁰ (śr) oraz w niedziele po nabożeństwie;
tel./fax 22 831-23-83 lub 22 636-99-45;
nr konta: 26 1240 6322 1111 0000 4606 8033
strona internetowa: www.reformowani.org.pl
e-mail: proboszcz@reformowani.org.pl
ks. Michał Jabłoński - proboszcz
- stałe dyżury w środy w godz. 15⁰⁰-17⁰⁰.
ks. Roman Lipiński - stałe dyżury we wtorki w godz. 15⁰⁰-20⁰⁰.
ks. bp Marek Izdebski jest do dyspozycji parafian
po uprzednim uzgodnieniu telefonicznym 606-128-037
lub pod numerami telefonów parafii,
ks. Zdzisław Tranda - emerytowany biskup jest do dyspozycji
parafian po uprzednim uzgodnieniu telefonicznym
pod numerami parafii.

Pracownia Ochrony Dziedzictwa Historycznego Parafii Ewangelicko-Reformowanej w Warszawie działa w Bibliotece Synodu w poniedziałki, środy i piątki w godzinach 10⁰⁰ – 14⁰⁰, tel. 22 831-34-08, 607-129-909, e-mail: pracownia@reformowani.org.pl.

Diakonia Parafii Warszawskiej
pełni dyżur w domu parafialnym w środy w godz. 11⁰⁰-13⁰⁰
oraz w niedziele po nabożeństwie.

Diakonia Kościoła Ewangelicko-Reformowanego w RP
nr konta: 24 1240 6322 1111 00004604 4789.

Cmentarz Ewangelicko-Reformowany
w Warszawie przy ul. Żytniej 42 otwarty jest codziennie
w godz. 8⁰⁰-18⁰⁰, a w porze jesiennie-zimowej do zmroku;
kancelaria jest czynna od wtorku do piątku w godz. 10⁰⁰-16⁰⁰
oraz w soboty i niedziele w godz. 12⁰⁰-15⁰⁰; tel. 022 632-03-30.

**Ekumeniczny Chór Kameralny
Kościoła Ewangelicko-Reformowanego w Warszawie**
odbywa próby w domu parafialnym we wtorki i piątki od godz. 18⁰⁰;
strona internetowa: www.chorkameralny.pl.

Biurowisko Konsystorza Kościoła Ewangelicko-Reformowanego w RP
mieści się w domu parafialnym
i jest czynne w dni robocze w godz. 9⁰⁰-15⁰⁰;
tel. 22 831-45-22,
nr konta: 17 1240 1066 1111 0000 0005 9398,
e-mail: reformowani@reformowani.pl,
strona internetowa: www.reformowani.pl.

Biblioteka Synodu mieści się w budynku kościoła
przy al. Solidarności 74 (wejście od zakrystii)
i jest czynna od wtorku do piątku w godz. 10⁰⁰-15⁰⁰;
tel. 22 831-34-08; e-mail: biblsyn@wp.pl.
Wizyta po uprzednim ustaleniu telefonicznym.

Redakcja „Jednoty” mieści się w domu parafialnym;
tel. 22 831-45-22; nr konta: 81 1020 1013 0000 0102 0126 2302,
e-mail: jednota@jednota.pl, strona internetowa: www.jednota.pl.

Niedzielne nabożeństwa w kościele przy Al. Solidarności 74
rozpoczynają się o godz. 10³⁰. W każdą drugą niedzielę miesiąca
odbywa się nabożeństwo wieczorne o godz. 19⁰⁰.

2 (67) grudzień 2015

BIULETYN

Parafii Ewangelicko-Reformowanej w Warszawie

LIST ADWENTOWY 2015

*Przygotujcie na pustyni drogę Pańską,
wyprostujcie na stepie ścieżkę dla Boga naszego.*

Iz 40,3

Drogie Siostry, drodzy Bracia!

Większość z nas zabierze się przed świętami do gruntownych porządków, aby, gdy na Wigilię rozjarzy się światłkami choinka, a na patelni zaskwierczy smażony karp, wszystko było czyste i pachnące. Tata wyjątkowo założy krawat, mama będzie wyglądać piękniej niż zwykle, a dzieci postarają się być grzeczne i używać prawidłowo sztućców. Ten wyjątkowy czas potrwa chwilę, przez kilka dni będziemy żyć odświętniej..., a potem znów wszystko wróci do codzienności. Uprzątniemy kolorowy papier po prezentach, zdejmemy jemiołę, stół złożymy do zwykłych rozmiarów, a opadającą z igieł choinkę wyrzucimy.

Atmosfera świąt każdemu z nas kojarzy się z porządkiem, potrzebą czystości i ładu, z odświętymi zapachami, z przygotowywaniem prezentów. Przygotowania są niezbędne!

Prorok Izajasz tak ogłaszał te wydarzenia, które wspominamy w czasie Świąt Bożego Narodzenia: „Przygotujcie na pustyni drogę Pańską, wyprostujcie na stepie ścieżkę dla Boga naszego”.

To również opis porządkowania, przypominający nasze świąteczne porządki. Można by to nazwać porządkowaniem „wewnętrznym”. Przygotowanie świąt Bogu na Jego przyjście oznacza przygotowanie naszych serc, ducha. Dokładnie i krótko wyraził prorocstwo Izajaszowe Jan Chrzciciel: „Opamiętajcie się i dajcie się ochrzcić na odpuszczenie grzechów!” (Mk 1, 4).

Aby należycie przygotować się do spotkania z Bogiem objawionym w Jezusie, trzeba się opamiętać i pokutować za grzechy. Starać się zmienić. Żyć w miłości do Boga i do ludzi, w pokorze. Święta przypominają, po co Boży Syn przyszedł na świat. Przyszedł nie dlatego, że byliśmy czysti i doskonali. Nie zjawił się również dlatego, że przywabił Go odświętny wygląd naszych domów. Przeciwnie – przybył, ponieważ bez Niego jesteśmy zgubieni. Bez żywej relacji z Bogiem żyjemy powierzchownie, bez głębi. Jezus przyszedł, by nas oczyścić, uzdrowić i nam wybaczyć. Byśmy zastanowili się nad sobą i dostrzegli, że wewnątrz nas jest nieporządek. Bez zrozumienia i przeżycia tego, święta będą niepełne. Kto chce Go przywitać, powinien zacząć od gruntownych porządków w sobie, powinien prostować krzywe ścieżki, żeby w jego życie mógł wejść Bóg.

Prawdziwa to mowa i w całej pełni godna przyjęcia, że Jezus Chrystus przyszedł na świat, aby zbawić grzeszników, z których ja jestem pierwszy (1 Tm 1, 14).

Świątecznego spokoju i uporządkowania wewnętrznego życzymy Wam i Waszym bliskim!

Piotr Niewieczerał
Prezes Kolegium

ks. Michał Jabłoński
Proboszcz

Wydawca: Parafia Ewangelicko-Reformowana w Warszawie

Adres redakcji: al. Solidarności 76a, 00-145 Warszawa, tel./fax 22 831-23-83 lub 22 636-99-45

Redaktor naczelna: Ewa Józwiak

e-mail: sachs@newsroom.kai.pl; strona internetowa: www.reformowani.org.pl

Skład i druk: Parafia Ewangelicko-Reformowana w Warszawie

Biuletyn finansowany ze środków Parafii Ewangelicko-Reformowanej w Warszawie

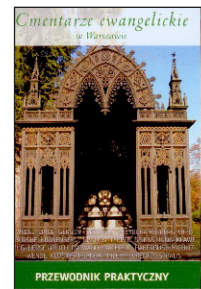
JUBILEUSZ 90. URODZIN KS. ZDZISŁAWA TRANDY

6 grudnia 2015 roku w kościele ewangelicko-reformowanym w Warszawie odbyło się nabożeństwo połączone z jubileuszem 90-lecia urodzin ks. Zdzisława Trandy. Uroczystość zgromadziła gości, zarówno ze zborów reformowanych, jak również bratnich Kościołów. Licznie reprezentowana była parafia w Zelowie, gdzie Jubilat przez 30 lat pełnił służbę duszpasterską. Szczególnym prezentem dla ks. Z. Trandy był występ „Zelowskich Dzwonków”. Oprawę muzyczną wydarzenia zapewniły również dzieci z warszawskiej Szkoły Niedzielnej reprezentowanej przez Martę, Jana i Jeremiego Tabędzkich.

Po nabożeństwie przekazane zostały życzenia i wyrazy uznania za wieloletnią służbę w Kościele, a następnie w sali parafialnej odbył się poczęstunek.

Księdzu Jubilatowi życzymy Bożego Błogosławieństwa, wielu sił i zdrowia na kolejne lata życia, dziękując jednocześnie Bogu za wszystkie lata głoszenia Dobrej Nowiny i opiekę duszpasterską, jaką nas otaczał.

12 grudnia odbyła się uroczystość dla gości ekumenicznych zorganizowana przez Konsystorz (szczegóły na www.jednota.pl)

WYDAWNICTWA DO NABYCIA

- „Porównanie wyznań: rzymskokatolickiego, prawosławnego, ewangelicko-augsburskiego, ewangelicko-reformowanego”. - 25 zł
- „Człowiek z Noyon. O Janie Kalwinie na lamach *Jednota*”. - 18 zł
- Jan Kalwin, „O zwierzchności świeckiej” - 20 zł
- Alister E. McGrath, „Jan Kalwin. Studium kształtowania kultury zachodu” - 35 zł
- Ks. Bogdan Tranda, „Postylla” - 30 zł
- „ZWYKŁY NIEZWYKŁY. Pamięć księdza Jerzego Stahla” - 43 zł
- „Cmentarze ewangelickie w Warszawie. Przewodnik praktyczny” - 25 zł
- Henryk Merczyng, „Rejowie z Nagłowic” - 10 zł
- Mikołaj Rej, „Pieśni” - 20 zł
- „Katechizm heidelberski” - 5 zł
- „Jednota” - 10 zł
- „Historyczne organy Kościoła ewangelicko-reformowanego w Warszawie”. Gra Michał Markuszewski (płyta CD) - 30 zł.
- Jérôme Cottin, „Jan Kalwin i współczesne myślenie o Bogu” - 10 zł
- Jérôme Cottin, „Kalwin przyjacielem Boga” (dla dzieci) - 5 zł

NABOŻEŃSTWO EKUMENICZNE - ZAPOWIEDŹ

4 stycznia w naszym kościele o godz. 18.00 odbędzie się cykliczne nabożeństwo ekumeniczne. Tym razem będzie ono poświęcone encyklikom papieża Jana Pawła II.

Czym są encykliki opowie jeden ze współorganizatorów cyklicznych modlitw, Grzegorz Polak. Fragmenty „Oratorium 14 encyklik” Stanisława Szczęcińskiego wykona Chór Zalesieńskiego Towarzystwa Śpiewaczego pod dyrekcją kompozytora. Serdecznie zapraszamy!

W RADIU

Najbliższe nabożeństwo zostanie nadane przez radio 25 grudnia 2015 r. w Programie 2 o godz. 8.00. Będzie to retransmisja z nabożeństwa z Warszawy.

Ostatnia w 2015 roku nasza audycja z cyklu „Kościoły w Polsce i na świecie” została wyemitowana 28 listopada o godz. 21.50 w Programie 1 Polskiego Radia.

Stanisław Szczęciński

Oratorium 14 Encyklik

muzyczna podróż
do źródeł myśli
Jana Pawła II

wykonawcy:
Chór Zalesieńskiego Towarzystwa Śpiewaczego
pod dyrekcją kompozytora
Paweł Szczęciński - tenor, trąbka
Dariusz Jaskot - baryton, flet
Stanisław Szczęciński - bas, fortepian
Maciej Szczęciński - kontrabas
Sławomir Kozłowski - lektor

projekt plakatu: Jacki Ebert

 Nabożeństwo ekumeniczne
czwartek, 4 stycznia 2016, 18.00
kościół ewangelicko-reformowany
Warszawa, Al. Solidarności 74

W TELEWIZJI

22 grudnia w TVP 2 o godz. 6:35 zostanie nadany reportaż o ks. bp.-seniorze Zdzisławie Trandzie zatytułowany „Wiara, nadzieja i życie...”. Jest to opowieść o życiu ks. bp. Zdzisława Trandy, jego latach młodości, działalności teologicznej, wyborach życiowych i działalności ekumenicznej. O tym wszystkim opowiada sam ksiądz biskup. A o nim, jako o człowieku, który w pewien sposób wpływał na życie innych, opowiadają jego uczniowie, znajomi i rodzina.

EKUMENICZNA ŚWIECA WIGILIJNA

Już po raz szesnasty organizacje charytatywne czterech Kościołów prowadziły w Adwencie wspólnie akcję charytatywną Wigilijne Dzieło Pomocy Dzieciom. Hasło tegorocznej edycji akcji brzmi „Głodni miłosierdzia”.

KWESTA NA CMENTARZU

W dniach 31 października i 1 listopada odbyła się na naszym cmentarzu przy ul. Żytniej 42 kwesta na rzecz ratowania zabytków. W kweście wzięli udział parafianie i zaproszeni goście. Wszystkim gorąco dziękujemy za włożony wysiłek i serdeczną, rodzinną atmosferę. Goście kwestarze reprezentowali dwa środowiska: aktorские i dziennikarskie.

Aktorzy: Mariusz Benoit, Marcin Bosak z synem, Anna Maria Buczek, Barbara Bursztynowicz, Krzysztof Ibisz, Arkadiusz Janiczek z rodziną, Aleksandra Justa z córkami, Kazimierz Kaczor, Emilia Krakowska, Zofia Kucówna, Sławomira Łozińska, Rafał Mohr, Anna Nehrebecka, Marcin Perchuć z rodziną, Michał Piela, Olga Sarzyńska, Anna Seniuk, Adam Serowaniec, Małgorzata Socha, Bożena Stachura, Beata Ścibakówna i Jan Englert, Ewa Śnieżanka, Magda Umer, Magdalena Warzecha, Wojciech Wiliński.

Dziennikarze: Krzysztof Ibisz, Jarosław Kuźniar, Jerzy Majewski z córką, Marta Per-

chuć-Burzyńska z rodziną, Iwona Radziszewska, Hubert Urbański, Tomasz Urzykowski, Dominika Wielowieyska, Michał Wybieralski.

Ponadto kwestowały dzieci: Marta i Jeremi Tabęccy, Iga i Agatka Matyszkiewicz. Pogoda dopisała i stanowiła wyjątkową oprawę akcji kwestarskiej.

Dziękujemy ponownie naszym parafianom i darczyńcom.

EWANGELICKIE SPOTKANIA KOBIET

W poniedziałek, 28 września, w parafii ewangelicko-reformowanej w Warszawie rozpoczął się nowy cykl spotkań dla kobiet. „Drzewo oliwne, oliwa, oliwki w moim życiu i w mojej kuchni...”, temat opracowany i poprowadzony przez diakon Małgorzatę Gaś, posłużył wzajemnemu poznaniu.

Uczestniczki zostały wprowadzone w tajemnice, jakie kryje w sobie drzewo oliwne - biblijne, kulinarne, zdrowotne oraz kosmetyczne, a także miały sposobność przedstawić się i poznać siebie nawzajem. W atmosferze życzliwości i ciepła miałyśmy okazję przyjrzeć się sobie, swoim gustom, upodobaniom, czasem wolnym skojarzeniom z tematem drzewa oliwnego i zobaczyć, co łączy nas jako kobiety.

Panie zebrały propozycje tematów, na jakie chciałyby podyskutować: Jak zmienia się pogląd na temat wychowywania dzieci? Co my, wcześniej urodzone, wiemy o życiu, a co jeszcze przed wami? Chusta w życiu kobiety, niekoniecznie kobiety - mużłmanki; Liderowanie w parafii. Pojawiły się też propozycje, aby obejrzeć wspólnie film, o którym warto porozmawiać, lub przedstawić literaturę, którą koniecznie trzeba przeczytać.

Następne spotkanie zostało zaplanowane na 26 października. Temat spotkania, to: „Co to znaczy być parafianką?”. Spotkanie poprowadziła Katarzyna Okulska.

Ostatnie w 2015 r. spotkanie odbyło się 23 listopada. Niestety ze względów technicznych nie udało się obejrzeć zaplanowanego filmu, który panie postanowiły obejrzeć podczas jednego ze spotkań w 2016 roku

Serdecznie zapraszamy wszystkie panie na Ewangelickie Spotkania Kobiet, które będą odbywały się w IV poniedziałek miesiąca o godzinie 18.

Wazówny w Warszawie i Szkoły Głównej Handlowej. Studia rozpoczęła na tajnych kompletach w czasie okupacji, a dyplom magisterski zrobiła już po wojnie. Począwszy od lat pięćdziesiątych ubiegłego wieku prowadziła wraz z ojcem Edmundem, a potem bratem Janem, prywatną firmę „URAN”. Równolegle podjęła pracę w Konsystorzu naszego Kościoła jako księgowa. Kościelnymi finansami zajmowała się aż do emerytury. Przez kilka kadencji była członkiem Kolegium Kościelnego parafii warszawskiej, a także wielokrotnie wybieraną delegatką na Synod. Łączymy się w modlitwie z synami – Andrzejem i Wojciechem, synowymi – Kasią i Anią – oraz wnuczkami i wnukami, a także z wszystkimi przyjaciółmi i współwyznawcami.

14 października minęła pierwsza rocznica śmierci **śp. Marii z Diehlów Skierskiej**, urodzonej 25 lutego 1914 r. w Lublinie, żony śp. Stefana Skierskiego. Pani Maria, dla przyjaciół „Myszka”, lata dzieciństwa aż do II wojny światowej spędziła w Warszawie, przenosząc się później z mężem i synem do Łodzi, gdzie przeżyła kolejne 50 lat swego życia. Ukończyła Wyższą Szkołę Sztuk Plastycznych i Malarstwa w Warszawie, uprawiała grafikę użytkową, jest autorką wielu linorytów, a w 2008 r. ukazał się tomik jej poezji. Ostatnie lata życia pani Maria spędziła w Domu Pomocy Społecznej w Józefowie koło Otwocka.

20 października minęła druga rocznica śmierci **śp. Zofii Brodowicz**, urodzonej 28 stycznia 1933 r. w Wilnie, córki Szymona i Marii z d. Hołówko. Pani Zofia była całym sercem oddana parafii warszawskiej i służbie w Diakonii. Niezwykle poczucie humoru, życzliwość dla ludzi, chęć niesienia im pomocy, a przy tym skromność i pokora wobec życia uczyniły z pani Zosi naszą serdeczną przyjaciółkę.

15 listopada, w trzecią rocznicę śmierci wspominaliśmy **śp. Martę Wernerową**, urodzoną 3 marca 1926 r., a zmarłą w wieku 88 lat 16 listopada 2012 r. Marta Wernerowa, niestrudzona działaczka warszawskiej Diakonii, hojnie obdarzona darami serca i ducha – miłością do ludzi, życzliwością i współodczuwaniem – którymi równie hojnie dzieliła się z bliźnimi, niejednokrotnie przekraczając granice niesienia im pomocy. Wygrzewaliśmy się w jej ciepłe, podziwialiśmy poczucie humoru. Mimo różnicy wieku, jaka dzieliła Martę od niektórych z nas – nigdy nie czuliśmy, że obcujemy z osobą od nas starszą. Czekaliśmy w parafii, kiedy przyjedzie, potrzebne nam było urocz zamieszanie, które wprowadzała swoją żywiołą obecnością.

22 listopada wspominaliśmy, w dniu 95. urodzin, **śp. Karolinę Hansen**, która zmarła tragicznie 28 maja tego roku. W ostatnich latach swego życia często brała udział w naszych nabożeństwach, ponieważ, jak mawiała, było jej tu bliżej, a ponadto spotykała się z przyjaciółmi z naszego zboru, choć należała do ewangelicko-augsburskiej parafii Św. Trójcy. Całe życie pracowała jako redaktorka w wydawnictwie Ossolineum. Życie jej nie oszczędzało – pożegnała swego męża i syna, wiele lat opiekowała się chorą siostrą. Dzięki doskonałej znajomości języka niemieckiego towarzyszyła często ks. Janowi Walterowi w jego ekumenicznych wędrówkach po Europie. Zawsze uśmiechnięta, łagodna, życzliwa ludziom, pełna eleganckiego dowcipu i lekkiej ironii.

WSPOMINAMY

26 lipca wspominaliśmy **śp. Annę Brańską** z domu Erle, zmarłą w roku 2005 w wieku 92 lat i **śp. Alicję Uss z domu Brańską**, zmarłą tragicznie w 1985 r. w wieku 37 lat.

2 sierpnia, w 30. rocznicę śmierci wspominaliśmy **śp. Marię z Osiejewskich Kowalską**, urodzoną 10 grudnia 1901 roku w Warszawie, a zmarłą 1 sierpnia 1985 roku w Warszawie.

6 września, w 25. rocznicę śmierci wspominaliśmy **śp. Zygmunta Rayskiego**, urodzonego 22 lipca 1917 roku, a zmarłego 5 września 1990 roku. Zygmunt Rayski pochodził ze starej szlacheckiej rodziny ewangelickiej z Polesia, która wychowała go według surowych protestanckich zasad i w miłości do ojczyzny. Był dumny z przynależności do Kościoła ewangelicko-reformowanego i do warszawskiej parafii. Człowiek skromny i przywoity, o niezależnym umyśle i wielkiej inteligencji.

13 września, w trzecią rocznicę śmierci, wspominaliśmy **śp. Elwirę Wisor**, urodzoną 6 marca 1924 r., a zmarłą 14 września 2012 r. w wieku 88 lat w Betanii w Józefowie. Pani Elwira, z zawodu księgowa, przez lata prowadziła księgowość w parafii, ale najważniejszym polem jej działalności była warszawska Diakonia, z którą związana była całym sercem od początku jej istnienia. Poza organizowaniem kiermaszy, loterii, odwiedzinami osób starszych i schorowanych, sprawowaniem pieczy nad niedzielnymi herbatkami, współdziałała w zespole korespondencyjnym diakonii, zajmując się – z racji znajomości języka niemieckiego – kontaktami ze Szwajcarią, z Niemcami, Holandią. Pamiętamy panią Elwirę jako osobę dowcipną i towarzyską, pełną energii, potrafiącą w sposób racjonalny i prosty rozwiązywać problemy.

21 września mijnęła 19. rocznica śmierci **śp. ks. Bogdana Trandy**. Ks. Bogdan był duchownym naszego Kościoła, proboszczem parafii warszawskiej, długoletnim redaktorem naczelnym pisma ewangelickiego „Jednota”, działaczem ekumenicznym, publicystą, tłumaczem, wspaniałym mówcą. W czasach reżimu komunistycznego wspólnie z innymi chrześcijanami przeciwstawiał się złu i niesprawiedliwości niestrudzenie walcząc o prawdę. Kochał Boga i ludzi.

4 października wspominaliśmy **śp. Monikę Żeromską**, urodzoną 31 maja 1916 r. we Florencji, córkę Anny i Stefana, zmarłą 5 października 2001 roku w Warszawie i pochowaną na naszym cmentarzu. Monika Żeromska była osobą o żywym temperamencie i znakomitym poczuciu humoru, obdarzoną wieloma talentami, zwłaszcza malarskim. Słynęła też z talentu gawędziarskiego, co znalazło wyraz we wspomnieniach opublikowanych w latach 90. przez wydawnictwo Czytelnik.

6 października minęła pierwsza rocznica śmierci śp. Anny Potkańskiej, członkini naszego zboru, która zmarła w wieku 94 lat. Anna Potkańska urodziła się 26 lipca 1920 roku w Warszawie w zasłużonej dla naszego Kościoła od pokoleń rodzinie Baumów. Była absolwentką ewangelickiego Gimnazjum i Liceum Królowej Anny

ZAPROSILI NAS

- Nabożeństwo z Wieczerzą Pańską w niedzielę, 4 października, w Dziękczynne Święto Żniw, poprowadzili ks. Roman Lipiński i ks. Michał Jabłoński. Po nabożeństwie odbyło się w sali zborowej spotkanie z gośćmi – uchodźcami i osobami im pomagającymi – którzy opowiedzieli nam o swojej sytuacji i problemach. Spotkanie poprowadziła Renata Kim (więcej na www.jednota.pl).
- 11 października w ewangelicko-augsburskim kościele Wniebowstąpienia Pańskiego przy ul. Puławskiej, o godz. 11.30, zaproszono nas na otwarcie wystawy pt.: „Była kiedyś parafia...” poświęconej społeczności luteranckiej Nowego Dworu i okolic w latach 1782- 1966.
- Ewangelickie Duszpasterstwo Wojskowe zaprosiło nas na uroczyste nabożeństwo jubileuszowe z okazji 20-lecia restytucji EDW w Wojsku Polskim. Nabożeństwo odbyło się 2 listopada w kościele ewangelicko-augsburskim Św. Trójcy przy pl. Małachowskiego, a kazanie wygłosił Ewangelicki Biskup Wojskowy ks. bp płk Mirosław Wola.
- Koło Kobiet przy Parafii Ewangelicko-Methodystycznej w Warszawie zaprosiło nas w czwartek, 10 grudnia, na coroczne spotkanie adwentowe czterech parafii w kaplicy metodystycznej przy ul. Mokotowskiej 12.

MUSICAE VARIETATES

Informujemy, iż ukazała się kolejna płyta CD naszego organisty Michała Markuszeńskiego. „Musicae varietates”. To piętnasta płyta w serii „Organy Śląska Opolskiego”, której redaktorem jest ks. Grzegorz Poźniak, dyrektor DIMK w Opolu. Płyta została nagrana na zabytkowych organach w czterech kościołach Opolszczyzny:

- Grobniki, kościół parafialny pw. Ścięcia Jana Chrzyciela;
- Księżę Pole, kościół parafialny pw. św. Bartłomieja;
- Racibórz, kościół parafialny pw. Matki Bożej;
- Równe, kościół parafialny pw. św. Apostołów Piotra i Pawła.

Jest to już druga płyta artysty w tej serii – wcześniejsza: vol. 11 „Ad maiorem Dei gloriam” otrzymała nominację do 21. edycji nagród Akademii Fonograficznej FRYDERYK w kategorii album roku recital solowy.

Dźwięki królewskich instrumentów zarejestrowane zostały przez firmę „Ars Sonora”. Płyta została wydana w Wydawnictwie Świętego Krzyża w Opolu.

Płyta w cenie 30 zł do nabycia w kancelarii parafialnej.

JESIENNE OGÓLNE ZGROMADZENIE ZBORU

Jesienne Ogólne Zgromadzenie Zboru odbyło się w niedzielę, 13 grudnia, po nabożeństwie. Zebrani przyjęli sprawozdania poszczególnych agend parafii i sprawozdanie prezesa Kolegium Kościelnego. Prezes Synodu Ewa Józwiak przedstawiła sprawy synodalne, a Hadrian Tabęcki zaprezentował projekt działalności kulturalnej w naszym kościele.

DOKTOR TEOLOGII

Z przyjemnością informujemy, że w czwartek, 29 października, nasza parafianka Ewa Józwiak, Prezes Synodu naszego Kościoła, obroniła pracę doktorską uzyskując tytuł doktora teologii. Serdecznie gratulujemy!

SYNOD

Podczas jesiennej sesji Synodu Kościoła Ewangelicko-Reformowanego w RP przyjęto budżet na 2016 r. Dyskutowano też o kryzysie uchodźczym w Europie i nasilających się nastrojach ksenofobicznych. **Obrady Synodu miały miejsce 28 listopada w Łodzi.** Więcej informacji na www.jednota.pl i w najbliższym numerze JEDNOTY.

CHRZEST

13 grudnia w czasie nabożeństwa ochrzczeni zostali Bruno, ur. 22 maja 2011 r. i Wojciech, ur. 23 sierpnia 2015 r., synowie Bartłomieja Siuta i Joanny Skierskiej.

PROŚBA O WSPARCIE

Parafia Ewangelicko-Reformowana w Żychlinie zwraca się z prośbą o wsparcie inicjatywy restauracji zabytkowych tablic i pomników z XVII-XIX w. na parafialnym Lapidarium – jedynej takiej historycznej pamiątce naszego Kościoła w Polsce. Szczegóły pomocy i dane dotyczące konta bankowego są wywieszone na tablicy ogłoszeń.

EKUMENIA

5 października znów byliśmy gospodarzami ekumenicznej modlitwy. Liturgię poprowadził kaznodzieja świecki Władysław Scholl, kazanie wygłosiła członkini naszego zboru Barbara Stahl (kazanie zostanie opublikowane w najbliższej JEDNOCIE).

9 listopada odbyło się cykliczne nabożeństwo ekumeniczne w ewangelicko-augsburskim Kościele Św. Trójcy przy Pl. Małachowskiego.

W czwartek, **26 listopada**, odbyło się nabożeństwo ekumeniczne w kościele św. Marcina przy ul. Piwnej, w czasie którego kazanie wygłosił ks. Michał Jabłoński.

7 grudnia odbyło się cykliczne nabożeństwo ekumeniczne w ewangelicko-augsburskim kościele Wniebowstąpienia Pańskiego przy ul. Puławskiej 4 a.

Barbara Stahl wygłasza kazanie

Z DZIAŁALNOŚCI PTE

21 września podczas spotkania PTE Aldona i Karol Karscy przedstawili prelekcję multimedialną na temat: „Śladami reformatorów: Jan Hus i Marcin Luter”.

16 listopada podczas spotkania prof. Elżbieta Jastrzębowska wygłosiła prelekcję pt. „Nicea rzymska, bizantyjska i turecka”.

21 grudnia Polskie Towarzystwo Ewangelickie zorganizowało spotkanie, podczas którego dr Mateusz Wilk przedstawił prelekcję pt. „Między różnorodnością a fundamentalizmem. Państwo Islamskie w Syrii i Iraku”.

Spotkania PTE odbywają się w sali parafialnej parafii luterańskiej przy ul. Kredytowej 4.

WYKOPALISKA NA MURANOWIE

25 września 2015 r. można było zobaczyć nieduże prace wykopaliskowe na rogu Karmelickiej i Nowolipek. Około roku 1980 umieszczono tablicę w językach polskim, niemieckim i żydowskim upamiętniającą dawny szpital ewangelicki działający tu w latach 1736-1943. Można było obejrzeć około 200 sztuk znalezionych przedmiotów, a raczej ich szczątków. Są to zniekształcone gwoździe i inne metalowe detale, kawałki talerza i buta oraz porcelanowy krzyżek czerwono-biały, zapewne z pielęgniarskiego czepek.

Następnie odbyła się prelekcja na temat gruzów getta, wygłoszona w Muzeum Żydów Polskich przez Jerzego Elżanowskiego z Uniwersytetu Carlton w Kanadzie.

CO, GDZIE, KIEDY?

- Zajęcia Szkoły Niedzielnej odbywają się równoległe z nabożeństwem.
- Diakonia dyżuruje w środy w godz. 11.00-13.00 i w niedziele po nabożeństwie.
- Spotkania medytacyjne odbywają się w środy o godz. 19.00.
- Studium biblijne odbywa się w środy o godz. 18.00,
- Zajęcia na temat nauki naszego Kościoła odbywają się w środy o godz. 19.00.
- W czwartki o godz. 16.00 odbywają się zajęcia dla grupy przedkonfirmacyjnej, a o godz. 17.00 zajęcia dla młodzieży pokonfirmacyjnej.
- W czwartki o godz. 18.30 odbywają się od 12 listopada zajęcia z cyklu „Podstawy wiary”, prowadzone przez studentów teologii, Martę Borkowską i Michała Koktyusza.

KRÓTKO

- **31 lipca** odbzto się pożegnanie pań wolontariuszek z Niemiec w Centrum Zdrowia Dziecka. W spotkaniu wzięli udział: ks. Michał Jabłoński, wiceprezes Kolegium Kościelnego Katarzyna Karpińska, członkinie Kolegium Katarzyna Okulska, Monika Polkowska, przewodnicząca warszawskiej Diakonii Marzena Matejka, zastępca członka Kolegium Henryka Kossuth, ks. bp-senior Zdzisław Tranda.
- **3 sierpnia** na cmentarzu ewangelicko-reformowanym przy ul. Żytniej odbyła się modlitwa z okazji 71. rocznicy powstania warszawskiego.
- Od **24 do 28 sierpnia** młodzież uczestniczyła w rejsie po jeziorach mazurskich. Rejs zorganizował nasz parafianin Ludwik Zaunar. Opieką duchową otoczył młodzież ks. Michał Jabłoński.
- **30 sierpnia** po nabożeństwie ks. Roman Lipiński przedstawił nam w sali zborowej swoją relację z czerwcowego pobytu w Mińsku na Białorusi w tamtejszym zborze ewangelicko-reformowanym.
- **6 września** w czasie nabożeństwa odbyło się rozpoczęcie roku szkolnego. Obchodziliśmy też jubileusz 20-lecia ordynacji ks. Michała Jabłońskiego i 25-lecia pracy Jana Pospiszyła.
- Od **18 do 20 września** gościliśmy delegację z parafii w Berlinie-Tempelhof. W czasie nabożeństwa, w niedzielę 20 września, kazanie wygłosił pastor Stefan Schaar.
- **19 września** w godzinach 18.00-22.00 odbyła się m.in. w naszym kościele Noc Świątyni – wydarzenie zorganizowane z okazji Dnia Przeciwko Nietolerancji Religijnej i Islamofobii.
- **24 września** miało miejsce w naszej parafii spotkanie kół pań i diakonii czterech stołecznych parafii ewangelickich.
- **29 września** kanał TVP Kultura transmitował sztukę teatralną z Teatru Nowego w Poznaniu pt.: „Obwód głowy”. Sztuka powstała m.in. na podstawie książki – wspomnień naszego parafianina Alojzego Twardeckiego pt.: „Szkoła janczarów. Listy do niemieckiego przyjaciela”.
- **30 września** odbyła się wycieczka ks. M. Jabłońskiego i uczestników EUTW „Śladami braci czeskich”.
- **13 października** odbyła się w naszym kościele uroczysta inauguracja roku akademickiego Ekumenicznego Uniwersytetu Trzeciego Wieku.
- Również **13 października** miało miejsce oficjalne otwarcie domu opieki „Józefina” w Józefowie z udziałem prezydium Kolegium Kościelnego.
- **12 października** nasza parafianka Irena Scholl obchodziła 85. urodziny. Prywatna uroczystość z udziałem licznych gości miała miejsce w budynku parafii 6 dni później.
- **2 listopada** przypadło 15-lecie pracy w parafii Anny Bender.
- **22 listopada** po nabożeństwie w sali zborowej ks. Roman Lipiński i Katarzyna Okulska zrelacjonowali swój pobyt w zborze ewangelicko-reformowanym w Mińsku na Białorusi.

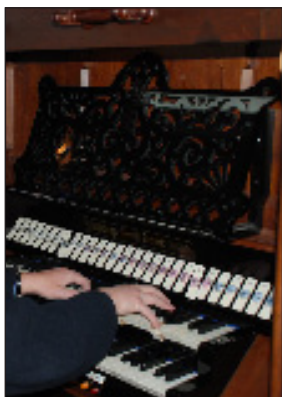
LOTERIA DIAKONIJNA

Diakonia zorganizowała 29 listopada po nabożeństwie loterię fantową. Dochód z loterii będzie przeznaczony na pomoc dla potrzebujących. Również tego samego dnia diakonia rozpoczęła akcję sprzedaży świec diakonijnych w ramach Wigilijnego Dzieła Pomocy Dzieciom. Zachęcamy do nabywania świec.

KONCERTY

- **26 lipca** odbył się w naszym kościele kolejny koncert z cyklu Śródmiejskich Koncertów Organowych. Wystąpił Martin Bambauer z Trewiru.
- **18 sierpnia** odbył się w naszym kościele koncert chóru „Puellae Cantantes” z Czech z Litomierzyc. W programie utwory Haydna, Delibes, Kodaly’ a, Brittena.
- **23 sierpnia** odbył się kolejny koncert z cyklu Śródmiejskich Koncertów Organowych. Wystąpił Filipe Verissimo z Porto w Portugalii.
- **27 września** odbył się w naszym kościele kolejny koncert z cyklu Śródmiejskich Koncertów Organowych. Wystąpił Wolfgang Kleber z Darmstadt.

25 października w barokowym kościele pw. Narodzenia Najświętszej Maryi Panny w Warszawie (zwanym kościołem przesuwającym), w Al. Solidarności 80, odbył się koncert Ekumenicznego Chóru Kameralnego Kościoła Ewangelicko-Reformowanego oraz Żeńskiego Zespołu Wokalnego Re-FORMACJA. Koncert zatytułowany był „KAŻDE STWORZENIE ŚPIEWAJ...”.

W pierwszej części koncertu zespoły zaprezentowały utwory polskiej i obcej muzyki dawnej takich kompozytorów jak: M.Gomółka, Annibale Stabile, G. Aichinger, R. Farrant, C. Monteverdi, A. Lotti. Drugą część programu stanowiły utwory kompozytorów epok romantyzmu po współczesność: J.Gall, M. Sawa, G. Miśkiewicz,

A. Koszewski, H. Górecki, F. Mendelssohn, A. Bruckner, I. Strawiński. Koncertem dyrygował Paweł Hruszwicki.

Również **25 października** odbył się w naszym kościele kolejny koncert z cyklu Śródmiejskich Koncertów Organowych. Wystąpił Marek Vrábel z Bratysławy.

22 listopada w kościele ewangelicko-reformowanym w Warszawie odbył się kolejny koncert organowy z cyklu „Śródmiejskie Koncerty Organowe 2015”. Na organach grał włoski organista Ennio Cominetti z Varenny. W związku z tragicznymi wydarzeniami w Paryżu, w geście solidarności z rodzinami ofiar, wewnątrz kościoła podczas koncertu było podświetlone barwami trójkolorowymi.

29 listopada w kościele Św. Ducha przy ul. Długiej odbył się koncert naszego Chóru z okazji jubileuszu 24-lecia jego działalności.

5 grudnia odbył się w naszym kościele kolejny koncert z cyklu BACH 200 UW – 200 kantat Bacha na 200-lecie Uniwersytetu Warszawskiego. Można było usłyszeć kantaty BWV 106 „Gottes Zeit ist die allerbeste Zeit” oraz BWV 150 „Nach dir, Herr, verlanget mich”. Oba te dzieła łączy rozbudowana partia chóralna, stąd najważniejszym bez wątpienia wykonawcą koncertu był Chór Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie, który dodatkowo zaprezentował się w motecie BWV 227 „Jesu, meine Freude”. Partie solowe w kantatach także wykonali soliści Chóru. Chór SGH i zespół instrumentów barokowych poprowadził Tomasz Hynek.

13 grudnia odbył się w naszym kościele koncert kolęd i pastorałek Fundacji Radców Prawnych oraz Szkoły Prawa Procesowego Ad Exemplum.

19 grudnia Ekumeniczny Chór Kameralny Kościoła Ewangelicko-Reformowanego w Warszawie oraz Żeński Zespół Wokalny Re-FORMACJA, działające pod dyrekcją Pawła Hruszwickiego, zaprosiły nas do wspólnego kolędowania w jednej z hal Biobazaru przy ul. Żelaznej 51/53 oraz w Spółdzielni Socjalnej Wola przy ul. Smoczej 3 w Warszawie.

HARMONOGRAM NABOŻEŃSTW W OKRESIE ŚWIĄTECZNYM

- 19 grudnia**, sobota, g. 16.00 – spotkanie wigilijne dla dorosłych w domu parafialnym
- 20 grudnia**, niedziela, g. 10.30 – nabożeństwo z Gwiazdką dla dzieci w parafii
- 24 grudnia**, Wigilia, g. 16.00 – nabożeństwo
- 25 grudnia**, Boże Narodzenie, godz. 10.30 – nabożeństwo z Wieczerzą Pańską
- 26 grudnia**, II Dzień Świąt, godz. 10.30 – nabożeństwo
- 27 grudnia**, niedziela, godz. 10.30 – nabożeństwo
- 31 grudnia**, zakończenie roku, godz. 17.00 – nabożeństwo
- 1 stycznia 2016 r.**, Nowy Rok, godz. 10.30 – nabożeństwo z Wieczerzą Pańską